

JÕUDLUSKONTROLL

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS pressiteade

15.02.2024

Eesti lehmade piimatoodang ületas 11 000 kg piiri

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi (EPJ) andmetel oli jõudluskontrollialuste lehmade 2023. aasta keskmine piimatoodang 11 114 kg. Võrreldes 2022. aastaga suurenes piimatoodang 486 kg, mis on viimase 20 aasta suurim tõus.

Eesti holsteini tõugu lehmade keskmine piimatoodang oli 11 394 kg, eesti punast tõugu lehmadel 9529 kg ja eesti maatõugu lehmadel 4649 kg.

Maakondade arvestuses olid parimad Järva- ja Põlvamaa. Lehma kohta saadi Järvamaal 11 734 kg ja Põlvamaal 11 615 kg piima. Kolmas oli Valgamaa, kus piimatoodang lehma kohta oli 11 614 kg.

Parimad karjad aasta keskmise piimatoodangu põhjal olid:

- kuni 100 aastalehmaga karjadest OÜ Luige Farmer, Raplamaa – 12 173 kg,
- üle 100 aastalehmaga karjadest Osaühing Kaiu LT, Raplamaa – 14 506 kg.

Lehmade tervist ja piima kvaliteeti näitav somaatiliste rakkude arv toodetud piimas oli madalaim järgmiste loomapidajate karjades:

- kuni 100 aastalehmaga karjadest Sooluste Veis OÜ, Raplamaa;
- üle 100 aastalehmaga karjadest Osaühing Kaiu LT, Raplamaa.

Piimaveiste jõudluskontrollis oli 01.01.2024 seisuga 351 karja ja 80 679 lehma, mis moodustab 97% Eesti lehmadest. Kõige rohkem on jõudluskontrollis lehma Järvamaal (13 336), Lääne-Virumaal (10 643) ja Pärnumaal (9611).

Võrreldes aastataguse ajaga on lehmade arv vähenenud 341 võrra ja karjade arv 20 võrra.

Põhjalikum info piimaveiste jõudluskontrolli tulemuste kohta on Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi kodulehel <https://www.epj.ee/jkk/piimaveised/statistik/aastaruanded/>.

Lihaveiste jõudluskontrollis oli 01.01.2024 seisuga 429 karja 32 734 veisega, sealhulgas 14 130 ammalehma. Eelmise aasta algusega võrreldes on jõudluskontrollis olevate lihaveiste arv vähenenud 2912 veise võrra. Kõige enam on lihaveiste jõudluskontrollis veiseid Pärnumaal (5090), Saaremaal (4446) ja Lääne-Virumaal (3726).

Kõige rohkem on jõudluskontrollis aberdiini-anguse tõugu (9527), seejärel limusiini (6817) ja herefordi (5313) tõugu lihaveiseid.

Suurimad karjad lihaveiste jõudluskontrollis:

- Osaühing Mooste Farmerid, Põlvamaa – 411 ammalehma;
- Mittetulundusühing Looduslikud Niidud, Saaremaa – 276 ammalehma;
- Osaühing Rivalte Grupp, Lääne-Virumaa – 208 ammalehma.

Sigade jõudluskontrollis oli 01.01.24 seisuga 24 karja ja 9713 siga. Kõige rohkem on jõudluskontrollis sigu Lääne-Virumaal (3148), järgnevad Saaremaa (2005) ja Harjumaa (1286). Aastaga on sigade arv suurenenud 585 võrra. Suurimad karjad sigade jõudluskontrollis on:

- OÜ Hinna Seafarm, Harjumaa – 691 emist;
- OÜ Viru Peekon, Lääne-Virumaa – 542 emist;
- OÜ Vinimex, Lääne-Virumaa – 516 emist.

EPJ andmetel sündis emise pesakonnas keskmiselt 13,7 elusat põrsast, suurenedes aastaga 0,2 põrsa võrra. Suurima viljakusega emised olid OÜs Hinna Seafarm, kus pesakonnas sündis keskmiselt 15,6 elusat põrsast. Pesakonna keskmisena võõrutati 2023. aastal 11,9 põrsast. Kõige rohkem põrsaid võõrutati OÜs Hinna Seafarm (13,4) ja OÜs Viru Peekon (13,4).

Piimaveiste jõudluskontrolli tulemustest 2023. aastal

Aire Pentjärv

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS

Jõudluskontrollis oli 1. jaanuaril 2024. aastal 351 karja 80 679 lehmaga. Aastaga vähenes karjade arv 20 ja lehmade arv 341 võrra. Jõudluskontrollis oli 97% Eesti lehmadest. Kõige enam oli lehma Järvamaal (13 336), Lääne-Virumaal (10 643) ja Pärnumaal (9611). Kõige väiksem

lehmade arv oli Hiiumaal (536), Ida-Virumaal (1007) ja Läänemaal (1083).

Eesti holsteini tõugu (EHF) lehmade arv on 284 võrra suurenenud, neid oli aastavahetusel 70 998, mis on 88% kõigist lehmadest. Eesti punast tõugu (EPK) lehmade osakaal on langenud 10,8 protsendini – neid oli karjas 8724 ehk 598 võrra vähem kui aasta tagasi. Eesti maatõugu (EK) lehma oli 693, mis on 4 võrra vähem kui eelmisel aastal, ning muud tõugu lehma oli 23 võrra vähem (264).

1. jaanuaril 2024 oli jõudluskontrollis 351 piimakarja. Lääne-Virumaal oli 51 jõudluskontrollikarja, järgnevad Pärnumaa 42 ja Viljandimaa 36 karjaga. Kõige vähem, 4 karja oli Hiiumaal. Läänemaal on jõudluskontrollis 6 ja Ida-Virumaal 7 piimakarja.

2024. aasta alguses oli karjas keskmiselt 230 lehma, mis on 12 lehma rohkem kui eelnenud aastal. Suurimad olid Järvamaa karjad 445 lehmaga, Jõgevamaa 420 ja Valgamaa karjad 288 lehmaga, väikseimad karjad on Võrumaal 81 ning Hiiumaal 134 lehmaga.

Keskmine piimatoodang ületas 2023. aastal 11 000 kg piiri. Lehma kohta saadi 11 114 kg piima, mis on 486 kg rohkem kui 2022. aastal. Aastane piimatoodangu tõus on viimase 20 aasta suurim. Eesti holsteini tõugu lehmade piimatoodang oli 11 394 kg (+498 kg võrreldes 2022. aastaga). Eesti punast tõugu lehmad andsid 9529 kg (+294 kg) ja eesti maatõugu lehmad 4649 kg piima (+160 kg). Muud tõugu lehmade toodang oli 6857 kg (+941 kg).

Maakondade arvestuses oli toodang suurim Järvamaal, kus lehma kohta saadi 11 734 kg piima. Teisel kohal on Põlvamaa 11 615 kg-ga ja kolmandal kohal Valgamaa 11 614 kg-ga lehma kohta. Üle 11 000 kg oli keskmine piimatoodang kaheksas maakonnas. Ida-Virumaal, Hiiumaal ja Võrumaal oli lehmade keskmine piimatoodang alla 9000 kg. Samas suurenes Ida-Virumaa lehmade toodang kõige enam – võrreldes 2022. aastaga oli piimatoodang 1088 kg võrra suurem. Läänemaa lehmade piimatoodang suurenes 751 kg ja Valgamaa lehmadel 692 kg.

Osäühing Kaiu LT (Raplamaa) kari on jätkuvalt Eesti piimakarjade tipus. 2023. aastal saadi seal lehma kohta 14 506 kg piima (845 aastalehma). Üle 14 000 kg piima sai lehma kohta ka OÜ Eikla Agro Saaremaalt (246 aastalehma, 14 153 kg). Lisaks neile ületas veel 13 karja piimatoodang 13 000 kg piiri.

Karju piima rasva- ja valgutoodangu järgi reastades on kõige väiksemate karjade tipus Vahur Kuresson Lääne-Virumaalt, kes on grupi parim olnud juba neli viimast aas-

tat. Kõige suuremate karjade grupis tõusis OÜ Kaiu LT parimaks ka rasva- ja valgutoodangut arvestades.

305 päeva (kontroll-)laktatsiooni keskmine piimatoodang oli 2023. aastal 10 679 kg. Võrreldes eelmise aastaga suurenes laktatsioonitoodang 257 kg võrra. Eesti holsteini tõugu lehmad lüpsid laktatsiooni jooksul 10 905 kg (+272 kg), eesti punast tõugu lehmad 9342 kg (+81 kg) ja eesti maatõugu lehmad 5132 kg (–6 kg). Muud tõugu lehmad andsid 305-päevase laktatsiooni jooksul 6868 kg piima (+333 kg).

Esimese laktatsiooni piimatoodang oli 9448 kg, mis on 162 kg rohkem kui 2022. aastal. Eesti holsteini tõugu esmapoeginud lüpsid 9625 kg (+178 kg), eesti punast tõugu 8183 kg (+92 kg) ja eesti maatõugu esmapoeginud 4484 kg (–282 kg). Teise laktatsiooni toodang oli 11 288 kg, mis on 234 kg rohkem kui eelnenud aastal (EPK 9771 kg, EHF 11 513 kg, EK 5265 kg). Kõige suurem oli vanemate lehmade (alates 3. laktatsioonist) 305 päeva toodang – 11 515 kg (EPK 9995 kg, EHF 11 839 kg, EK 5484 kg). Vanemate lehmade laktatsioonitoodang suurenes ka kõige enam – 413 kg võrra.

2023. aasta parimate lehmade edetabelit juhib Kõljala POÜ (Saaremaa) eesti holsteini tõugu lehm Kreta, kelle 4. laktatsiooni piimatoodang oli 22 312 kg. Eesti holsteini tõugu lehmadest teisel kohal on AS Vändra (Pärnumaa) lehm 19744179, kes 4. laktatsioonil lüpsis 21 846 kg, ja kolmandal kohal on Kõljala POÜ lehm Laara, kelle 2. laktatsiooni piimatoodang oli 20 267 kg. Kreta on taaskord ja lehm 19744179 läbi aegade edetabelis vastavalt 5. ja 6. kohal.

Parim eesti punast tõugu lehm Messi Kõljala POÜs tõusis 6. laktatsioonil lüpsitud 20 677 kilogrammiga ka oma tõu läbi aegade parimaks. Teisel kohal oli Paunvere Agro OÜ (Jõgevamaa) lehm Tõusu, kelle 3. laktatsiooni toodang oli 17 468 kg, ja kolmandal kohal oli OÜ Hekva (Saaremaa) lehm Mendi, 3. laktatsiooni piimatoodang 17 340 kg.

Tabel 1. Lehmade piimajõudlus tõuti

Tõug	Aastalehmi	Piima kg	Rasva		Valku		R+V kg
			%	kg	%	kg	
Eesti punane	8924	9529	4,10	391	3,49	332	723
Eesti holstein	70 456	11 394	3,88	442	3,38	385	827
Eesti maatõug	684	4649	4,55	211	3,45	160	372
Muud tõud	277	6857	4,27	293	3,51	241	534
Kokku	80 341	11 114	3,91	434	3,39	376	810

Tabel 2. Parimad karjad piima rasva- ja valgutoodangu järgi 2023. aastal

Aastalehmi	Loomapidaja	Maakond	Aastalehmi	Piima	Rasva		Valku		R+V kg
				kg	%	kg	%	kg	
3–20	Vahur Kuresson	Lääne-Virumaa	11	10 870	4,62	502	3,53	384	887
21–50	Helme Noorloom OÜ	Valgamaa	25	11 327	4,03	456	3,54	401	857
51–100	OÜ Luige Farmer	Raplamaa	72	12 173	3,67	446	3,37	410	857
Üle 100	OÜ Kaiu LT	Raplamaa	845	14 506	3,80	551	3,33	483	1034

Eesti maatõugu lehmade parimad olid AIX Trading OÜ (Pärnumaa) lehm Laana (3. laktatsiooni piimatoodang 9803 kg) ja Salme POÜ (Saaremaa) lehm Ülla-Kari (4. laktatsioon, 9246 kg) ja Taadukari (3. laktatsioon, 9114 kg). Tabelis 3 on esmapoeginute parimad laktatsioonitoodangud.

Eesti punast tõugu lehmade elueatoodangute 2023. aasta edetabelis oli parim AS Tartu Agro (Tartumaa) lehm Killi. 2023. aasta lõpuks on Killilt saadud kokku 163 078 kg piima. Killi lüpsab praegu 12. laktatsiooni ja ta on esimesel kohal ka oma tõu läbi aegade edetabelis. Eesti holsteini tõugu lehmade edetabeli tipus oli AS Metsaküla Piim (Harjumaa) lehm Leenu 151 255 kg. Selle tulemusega tõusis ta holsteini tõu läbi aegade edetabelis teisele kohale. 2024. aasta veebruaris läks Leenu kahjuks karjast välja. Parim maatõugu lehm oli Muuluka Farm OÜ (Harjumaa) lehm Tiku, kes on elu jooksul lüpsnud 74 929 kg piima. Eesti maatõu läbi aegade edetabelis on Tiku 5. kohal.

Kõigi 2023. aastal karjast välja läinud lehmade keskmine elueatoodang oli 30 534 kg. Kõige enam lüpsid elu jooksul eesti punast tõugu lehmad, kelle toodang oli 31 787 kg, eesti holsteini tõugu lehmade elueatoodang oli 30 451 kg ja eesti maatõugu lehmadel 17 225 kg. Keskmine elupäevade arv oli 1799, tõuti 2220 (EK), 2031 (EPK) ja 1767 (EHF).

2023. aastal registreeriti 85 335 poegimist, mis on 327 võrra enam kui 2022. aastal. Samas vähenes esmapoegimiste arv 519 võrra (28 244 poegimist). Sündis 83 593 vasikat, mis on 579 võrra rohkem kui eelnenud aastal. Eesti holsteini tõugu lehmadel sündis 1078 vasikat enam kui eelmisel aastal. Eesti punast tõugu, eesti maatõugu ja muud tõugu lehmadel sündis vastavalt 392, 64 ja 43 vasikat vähem kui 2022. aastal. 52,2% sündinud vasikatest olid lehmikud ja 47,8% pullikud. Kaksikud lehmvasikad sündisid 690 poegimisel, kaksikud pullvasikad 696 poegimisel ja erisoolised kaksikud 1186 poegimisel. Mitmikuid registreeriti 10 korral.

Surnultsünniga lõppes 6,1% ehk 5200 poegimist (2022. aastal oli surnultsünnide 6,4% poegimistest). Esmapoegimistest lõppes surnultsünniga 8%, see näitaja on samuti parem kui eelmistel aastatel. Eesti punast tõugu lehmade poegimistest lõppes surnultsünniga 5,9%, eesti holsteini tõugu lehmadel 6,1%, eesti maatõugu lehmadel 6,4% ja muud tõugu lehmadel 14,2%, sealhulgas esmapoegimistest vastavalt 7,4%, 8,0%, 11,5% ja 20,0%.

Esmapoegimisvanus oli 24,7 kuud, kusjuures eesti punast tõugu lehmadel 25,9 kuud, eesti holsteini tõugu

lehmad poegisid 24,5, eesti maatõugu 29,5 ja muud tõugu lehmad 25,7 kuu vanuselt. Kõige nooremad esmapoeginud olid Valgamaal (23,6 kuud), Järvamaa ja Lääne-Virumaa esmapoeginud olid 24 kuu vanused. Vanimad esmapoeginud on jätkuvalt Hiiumaal (31,7 kuud). Esmapoeginutest oli 41,6% nooremad kui kaks aastat ja 1,8% üle 34 kuu vanused.

Poegimisvahemik on võrreldes eelmise aastaga lühenenud kolme päeva võrra 396 päevani. Eesti punast tõugu lehmade poegimisvahemik oli 401, eesti holsteini tõugu lehmadel 396, eesti maatõugu lehmadel 412 ja muud tõugu lehmadel 427 päeva. Uuslüksiperiood lühenes kahe päeva võrra 118 päevani (EPK 121, EHF 116, EK 138 ja muud tõud 121 päeva).

Kinnisperioodi pikkus oli 60 päeva. Kõige pikem oli kinnisperiood eesti maatõugu lehmadel – keskmiselt 99 päeva. Muud tõugu lehmade kinnisperiood oli 78, eesti punast tõugu lehmadel 66 ja eesti holsteini tõugu lehmadel 59 päeva pikkune.

Karjast praagiti 27 293 lehma, mis on 418 võrra vähem kui 2022. aastal. Kõige enam läks lehma karjast välja udarahaiguste ja -vigade (22,3%) ning sigimisprobleemide (20,2%) tõttu. Keskmine vanus karjast väljaminekul oli 4 aastat ja 11 kuud, mis tähendab, et lehmad läksid karjast välja keskmiselt 1 kuu nooremamana kui varasemal aastal. Kõige nooremad olid madala toodangu tõttu praagitud lehmad (4 aastat ja 3 kuud).

Aastavahetusel karjas olnud lehmad olid sarnaselt eelmise aastaga keskmiselt 4 aasta ja 1 kuu vanused. Vanimad olid eesti maatõugu lehmad (5 a 5 k). Muud tõugu lehmad olid 5 aasta ja 1 kuu, eesti punast tõugu lehmad 4 aasta 6 kuu ning eesti holsteini tõugu lehmad 4 aasta vanused.

Somaatiliste rakkude arv (SRA) piimas oli 2023. aastal 221 000/ml. See näitaja on aastaga taas veidi paranenud (2022. a 225 000/ml). Eesti holsteini tõugu lehmade keskmine SRA oli 216 000/ml, eesti punast tõugu lehmadel 262 000/ml, eesti maatõugu lehmadel 455 000/ml ja muud tõugu lehmadel 331 000/ml. Maakondadest oli parim Põlvamaa, kus SRA oli 159 000/ml, järgnesid Läänemaa (192 000/ml) ja Lääne-Virumaa (193 000/ml). Ida-Virumaa lehmade keskmine SRA oli 306 000/ml ning Võrumaal 303 000/ml. Suurema piimatoodanguga karjades oli somaatiliste rakkude arv märgatavalt väiksem kui madala toodanguga karjades. 45 karjas, kus piimatoodang oli üle 12 000 kg, oli keskmine SRA 191 000/ml; alla 5000 kg piima lehma kohta saanud karjade (36 karja) keskmine SRA oli 496 000/ml.

Tabel 3. Parimad lehmad 305 päeva laktatsiooni piimajõudluse järgi 2023. a

Tõug	Nimi, nr	Omanik	Maakond	Lakt. nr	Piima kg	Rasva		Valku		R+V kg
						%	kg	%	kg	
EPK	22349088	AS Laatre Piim	Valgamaa	1.	13 181	4,15	547	3,34	440	987
	Messi 15160782	Kõljala POÜ	Saaremaa	6.	20 677	3,42	706	3,07	635	1341
EHF	22582560	OÜ Hummuli Agro	Valgamaa	1.	16 832	2,84	478	3,13	527	1005
	Kreta 19067537	Kõljala POÜ	Saaremaa	4.	22 312	3,03	676	3,17	708	1384
EK	Mandel 18122305	OÜ Pihla	Hiiumaa	1.	8220	4,40	361	3,75	308	670
	Laana 20506667	AIX Trading OÜ	Pärnumaa	3.	9803	3,79	372	3,19	313	685

2023. aastal jätkasime tööd varasemate projektidega. EPJ teeb koostööd Eesti Maaülikooliga projektis „Piima rasvhappelise profiili kasutamine karjade kasumlikumaks majandamiseks“. Projekt viiakse läbi Eesti maaelu arengukava 2014–2020 ühise põllumajanduspoliitika kohase maaelu arengu toetuse meetme 16.2 raames. EPJ määrab projekti kaasatud ettevõtete jõudluskontrolli piimaproovide ja farmi segupiimadest piima rasvhappelise koostise. Hakkasime piima rasvhappelist profiili määrama alates 2022. aasta lõpust. Kuna tankipiimade andmeid on juba piisavalt kogunenud, saavad projektis osalevad ettevõtted Vissukeses graafiliselt näha, millised muutused näitajates toimunud on ning millised on ettevõtte andmed võrreldes Eesti keskmiste tulemustega. EMÜ teadlased analüüsivad koostöös loomapidajatega, millised ratsiooni muutused või muud sündmused tulemusi mõjutavad. Määrame rasvhappelise profiili ka projektikarjade lehmade kontroll-lüpsi piimadest, kuid nende tulemuste analüüs võtab veel aega.

Perioodi 2023–2027 loomade tervist edendavate kõrgete majandamisnõuete toetuse taotlejad leiavad Vissu-

kesest jõudluskontrolli käigus kogutud andmete alusel koostatud karjatervise protokoll. Kui ettevõtte on EPJ andmebaasis registreerinud ka loomade haigestumised ning jalgade tervise näitajad, on 94% andmetest Vissukeses kuvatavas protokollis olemas. Nii saab loomapidaja PRIAsse saata protokoll, millesse e-PRIAs on vaja lisada vaid mõned andmed. Kuna karjatervise protokoll tuleb iga tegevuskoha (ehitise) kohta PRIAsse esitada igaükselt, on väga oluline, et selle tegemine läheks kiiresti ja liigse tööta.

Alates 2023. aastast peavad loomaarstid esitama Põllumajandus- ja Toiduametile aruande kasutatud mikroobivastaste ravimite kohta. Need loomaarstid, kes registreerivad raviandmed EPJ andmebaasis, saavad kõik aruandluseks vajaliku Vissukesest mõne hiireklikiga kätte.

Põhjalikum info jõudluskontrolli tulemustest on jõudluskontrolli aastaraamatus ning Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi veebilehel www.epj.ee.

Sigade jõudluskontrolli tulemused 2023. aastal

Aarne Põldvere, PhD
Eesti Tõusigade Aretusühistu

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli (EPJ) andmetel oli 31. detsembri 2023 seisuga jõudluskontrollis 24 seafarmi ja 9713 põhikarja siga, keda peetakse põrsatootmise eesmärgil. Farmide arv vähenes ühe ja sigade arv suurenes 2022. aastaga võrreldes 585 võrra ehk 6,0%. Kokkuvõttes kasutati nende farmide andmeid, kus jõudluskontrolli tehti kogu aasta vältel.

Farmide paiknemises olulisi muutusi eelnevate aastatega võrreldes ei ole toimunud (tabel 1). Jõudluskontrollialuseid seakarju oli üheteistkümmes maakonnas, kusjuures üle poole neist (53%) asub Lääne-Viru ja Saare maakonnas. Ühtegi karja ei ole jõudluskontrollis Põlva, Valga, Hiiu ja Pärnu maakonnas, ülejäänutes on vaid üks või kaks seakarja. Endiselt on jõudluskontrollis kõige rohkem sigu Lääne-Virumaal (3148), järgnevad Saaremaa (2005) ja Harjumaa (1286). Suurimad karjad on OÜs Hinna Seafarm (691 emist), Viru Peekon OÜs (542 emist) ja OÜs Vinimex (516 emist).

Sigade jõudluskontrollis on lähtunud Eesti Tõusigade Aretusühistu (ETSAÜ) aretusprogrammide, millest tulenevalt peetakse karjades nii tõupuhtaid kui ka ristandaretussigu. Nende vahetõu pole viimastel aastatel oluliselt muutunud ja seda peetakse aretusprogrammidele vastavaks. Küll aga tuleks mõnes farmis sigade tõuline koosseis üle vaadata ja võimalusel seda optimeerida, sest ristandaretussead on seniste tulemuste põhjal viljakamad ja nende kasutamisega on võimalik väiksemat emisekarja kasutades toota rohkem põrsaid.

Tabel 1. Sigade paiknemine maakonniti 31.12.2023

Maakond	Sigade arv	
	arv	%
Harju	1286	13,2
Ida-Viru	233	2,4
Jõgeva	301	3,1
Järva	660	6,8
Lääne	533	5,5
Lääne-Viru	3148	32,4
Rapla	328	3,4
Saare	2005	20,6
Tartu	606	6,2
Viljandi	331	3,5
Võru	282	2,9
Kokku	9713	100

Nagu eelnevatel aastatel nii ka sellel aastal moodustasid puhtatõulised sead umbes kolmandiku ja ristandid $\frac{2}{3}$ kõikidest põhikarja sigadest. 2023. aasta lõpul oli karjades 66,9% ristandaretussigu, 30,3% puhtatõulisi ja 2,8% sigu, kelle tõug oli teadmata (tabel 2). Teadmata tõu hulka arvatakse sead, kes ei vasta ETSAÜ aretusprogrammide, tõuraamatu või aretusregistri tingimustele. Puhtatõulistest, nn emapoolse tõuna kasutatavatest, oli enim levinud eesti suurvalge tõug (Y), osakaaluga 16,8%, eesti maatõugu emiseid oli 12,4% jõudluskontrollis olevate sigade arvust.

Vähesel määral oli karjades ka tõupuhtaid djuroki (D) tõugu sigu, keda vajatakse aretusprogrammi järgi ristandaretusemiste seemendamiseks eesmärgiga toota lihasigu.